

ҶУМҲУРИИ ЎЗБЕКИСТОН
ВАЗОРАТИ ТАҲСИЛОТИ ТОМАКТАБӢ ВА МАКТАБӢ
АГЕНТИИ МУАССИСАҲОИ ТАҲСИЛОТИ ИХТИСОСӢ
МАРКАЗИ ИЛМӢ-АМАЛИИ МАҲОРАТИ

ПЕДАГОГӢ ВА БАҲОДИҲИИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ
СПЕЦИФИКАТСИЯИ СУПОРИШҲОИ ТЕСТӢ, КИ ДАР
ИМТИҲОНИ ҚАБУЛ БА КОРИ НОМЗАДОН АЗ ФАНИИ ЗАБОН ВА
АДАБИЁТИ ТОҶИК БАРОИ МУАССИСАҲОИ ТАҲСИЛОТИ
МИЁНАИ УМУМӢ ИСТИФОДА МЕШАВАНД

Тошканд – 2026

СПЕЦИФИКАТСИЯИ СУПОРИШҲОИ ТЕСТӢ БАРОИ ИМТИҲОНИ ҚАБУЛ БА КОР АЗ ФАНИ ЗАБОН ВА АДАБИӢИ ТОЧИК ДАР МУАССИСАҲОИ ТАҲСИЛОТИ МИЁНАИ УМУМӢ

Ин спецификатсия талаботро нисбат ба мазмун, доираи фарогирӣ, намуд, шакл, меъёрҳои баҳодихӣ ва тартиби гузаронидани супоришҳои тестӣ, ки ҳангоми интиҳоби омӯзгорони фанни забон ва адабиёти тоҷик барои қабул ба кор истифода мешаванд, муайян менамояд.

I. Принципиҳои умумӣ

Мақсади баҳогузорӣ – арзёбии ҳамаҷонибаи дониши назаррас, малакаҳои амалӣ ва қобилияти хонандагон дар соҳаҳои забони модарӣ ва адабиёт мебошад. Дар асоси натиҷаҳои ин баҳогузорӣ дар мақсади таъмини асоснок кардашудаи қарорҳои доир ба аттестатсияи ходимони педагогӣ қабулкардашуда дар ҳар як ҷабҳаҳои баҳогузорӣ принциpleri асоснокӣ, бовариноқӣ, адолат ва шаффофиро таъмин менамудан.

II. Меъёрҳои ҳуқуқӣ

Фармони №203-и Вазирӣ Вазорати таҳсилоти томактабӣ ва мактабии Ҷумҳурии Ёзбекистон аз 15 июни соли 2026 «Дар бораи чорабиниҳо оид ба қабул ба кор дар асоси озмун ба муассисаҳои давлатии таҳсилоти томактабӣ ва муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии низомии вазорат».

III. Доираи баҳодихӣ

Аз фанни биология ба докталаб 40 супориши тестӣ пешниҳод гардида, барои иҷрои онҳо 60 дақиқа вақт дода мешавад.

Дар тестҳо намудҳои зерини саволҳои пӯшида истифода мешаванд:

Y1 – саволҳои, ки танҳо як ҷавоби дуруст доранд;

Y2 – саволҳои мутобиқсозӣ;

Y3 – саволҳои муайян намудани пайдарпайӣ.

**Тақсимоти саволҳои санҷишӣ аз рӯйи соҳаи мундариҷа ва донишу
малакаҳои баҳодиханда**

1-ҷадвал

Соҳаи мазмун	Дониш ва маҳоратҳо	Шумораи тестҳо
1. ЗАБОНИ ТОЧИКӢ		
1.1. Истифодаи амалии забон		
Талаффуз ва имло	- дониستاني талаффуз ва имлои ҳарфҳо, асосҳо ва пасвандҳо; - дониستاني қоидаҳои ҷамъ, ҷудокунӣ ва бо тире навиштан; - донистан ва истифода бурда тавониستاني имлои ҳарфи калон ва қоидаҳои тарзи навишти он; - дигаргуншавии фонетики(зиёдшавии овоз, ивазшавӣ ва афтидан-ро фарқ карда тавонистан;	6
Пунктуатсия	қобилияти дуруст истифода бурдани аломатҳои пунктуатсионӣ (аломатҳои савол, нидо, нуқта; вергул, тире, ду нуқта; нуқтавергул, қавс, аломатҳои нохунак) дар нутқи хаттӣ;	4
Услубиёт	- фаҳмидан, фарқ кардан ва дуруст истифода бурдани маъно ва вазифаи пасвандҳо; - фаҳмидани маъно ва вазифаи калимаҳои дар матн буда, фарқ карда тавонистан ва дуруст истифода бурдан; - фаҳмидан, фарқ кардан ва дуруст татбиқ кардани маъно ва вазифаи пайвандакҳо дар матн; - интиҳоби намунаҳои нутқи ба вазъияти додашуда мувофиқ;	4
Таҳлили лингвистикӣ	- матнро дар асоси меъёрҳои фонетикии забони адабии ҳозираи тоҷик таҳлил кардан; - таҳлили матн дар асоси меъёрҳои лексикии забони адабии ҳозираи тоҷикӣ; - матнро дар асоси меъёрҳои морфемии забони адабии ҳозираи тоҷик таҳлил кардан; - матнро дар асоси меъёрҳои сарфии забони адабии ҳозираи тоҷик таҳлил кардан; - матнро дар асоси меъёрҳои нахвии забони адабии ҳозираи тоҷик таҳлил кардан.	10
2. АДАБИЁТ		
1. 2. Таърихи адабиёт		

Адабиёти миллӣ	- фаҳмидан, таҳлил ва баҳодихии намунаҳои санъати шифоҳии халқии тоҷик, ки дар барномаи таълимии таҳсилоти миёнаи умумӣ дохил карда шудааст. - намунаҳои шеърӣ тоҷикӣ, ки дар барномаи таълимии таҳсилоти миёнаи умумӣ дохил карда шудааст, фаҳмидан, таҳлил намудан ва баҳо додан. - намунаҳои насри тоҷикӣ, ки дар барномаи таълимии таҳсилоти миёнаи умумӣ дохил карда шудааст, фаҳмидан, таҳлил намудан ва баҳо додан. - намунаҳои драмаи тоҷикӣ, ки дар барномаи таълимии таҳсилоти миёнаи умумӣ дохил карда шудааст, фаҳмидан, таҳлил намудан ва баҳо додан.	8
Адабиёти ҷаҳон	- асарҳои эпикӣ ва драмавӣ, ки дар таърихи адабиёти ҷаҳон мақоми муҳимро ишғол мекунанд ва ба барномаи таълимии таҳсилоти миёнаи умумӣ дохил карда шудааст, дарк намудан, таҳлил ва баҳо додан. - асарҳои лирикӣ, ки дар таърихи адабиёти ҷаҳонӣ нақши муҳим дорад дарк намудан, таҳлил ва баҳо додан.	4
2.2. Назарияи адабиёт ва таҳлили бадеӣ		
Таҳлили лирикаӣ ва классикӣ	- муайян намудани жанр, вазн ва қофияи асар; - дарки тасвирҳо ва рамзҳо дар; - таҳлили санъатҳои бадеӣ;	4
	Ҷамъ	40

Тақсимои малакаҳои когнитивӣ

2-ҷадвал

№	Дарҷаи когнитивӣ	Шарҳ
1.	Дониш	Маълумотҳои назарӣ, истилоҳҳо, қоидаҳо ва мафҳумҳои доир ба фанро дар хотир нигоҳ доштан, мазмуни он, мақсад ва истифодабарии онро дарк намудан.
2.	Татбиқ	Қобилияти татбиқи дониш, мафҳумҳо ва тартибот дар контекстҳои нав (ношинос)
3.	Мулоҳизаронӣ	Муқоиса кунед, таҳлил кунед, хулосабарорӣ кунед аз далелҳо ва ақидаҳо хулоса бароред

IV. Меъёрҳои баҳодихӣ

Барои ҳар як ҷавоби дуруст 2,5 ҳол дода мешавад. Барои ҷавоби нодуруст ҳол дода намешавад.

Ҳоли ниҳии имтиҳон – 100 ҳол.

V. Тартиби гузаронидани имтиҳон

Довталаб бояд бо хуччати тасдиқкунандаи шахсият ба имтиҳон ҳозир шавад ва қоидаҳои аз ҷониби масъулони имтиҳон муқарраршударо риоя намояд.

Пеш аз оғози имтиҳон ба иштирокчиён тартиби иҷрои супоришҳо ва қайд намудани ҷавобҳо фаҳмонида мешавад.

Истифодаи воситаҳои зерин қатъиян манъ аст:

телефони мобилӣ;

соати интеллектуалӣ;

планшет;

ғўшмонак;

ёддоштҳои электронӣ;

ҳама гуна маводи ҷопӣ ё электронии бе иҷозат.

Қоидаҳои ахлоқ ва интизом

Ҳангоми имтиҳон амалҳои зерин манъ мебошанд:

нусхабардорӣ;

аз дигарон ёрӣ пурсидан ё ба дигарон ёрӣ расонидан;

сӯхбат кардан;

бе иҷозат аз толор баромадан;

иҷро накардани дастурҳои назоратчӣ.

Дар сурати ошкор шудани қоидавайронкунӣ, он тибқи тартиби муқарраршуда расмӣ гардонида шуда, довталаб метавонад аз имтиҳон хориҷ карда шавад.

VI. Манбаъҳои асосии тавсияшаванда

Адабиёт

1. Адабиёт синфи 5, Ҷ.Эшонкулов, А.Шерназаров нашриёти “ Ёзбекистон”, 2024
2. Адабиёт синфи 6, И.Эшонкулов, Ҷ.Эшонкулов, Р.Абдуллаев. нашриёти «Тошкент» 2022.
3. Адабиёт синфи 7, Ҷ.Эшонкулов, С.Хўҷакулов ва 6. Нашриёти « Тошкент», 2022.
4. Адабиёт синфи 8, Ҷ.Эшонкулов, И.Эшонкулов, А.Шерназаров. нашриёти бо номи Ғафур Ғулом 2025
5. Адабиёт синфи 9, Ҷ.Эшонкулов, С.Хўҷакулов ва 6. нашриёти бо номи Ғафур Ғулом 2025.
6. Адабиёт синфи 10, Ҷ.Ҳамроев, Х.Мирзоев, нашриёти «Тошкент», 2022.
7. Адабиёт синфи 11, Ҷ.Ҳамроев ва 6. NMU бо номи Ҷўлпон, 2018.

Адабиётҳои иловагӣ (пурра хонда мешавад)

1. Садриддин Айнӣ. “Мақтаби кўҳна”
2. Фазлиддин Муҳаммадиев. “Рӯзи дафни усто Оқил”
3. Убайди Зоконӣ. “Мушу гурба”
4. Абдурахмони Ҷомӣ. “Баҳорристон”

5. Мирзо Турсунзода “Қиссаи Ҳиндустон”
6. Унсурулмаоли Кайковус “ Қобуснома”
7. Сотим Улуғзода. “Фирдавсӣ”
8. Садриддин Айний. “Марги судхӯр”
9. Фазлиддин Муҳаммадиева. “Одамони кӯҳна”
10. Ҷалол Иқромӣ. “Духтари оташ”

VII. Эзоҳ

Мазмуни супоришҳои тестӣ ба санадҳои меъёрӣ, мазмуни касбӣ, принципҳо ва равишҳои, ки дар манбаъҳои тавсияшуда оварда шудаанд, мутобиқ карда мешавад. Аммо саволҳои тестӣ аз ин манбаъҳо бевосита гирифта намешаванд. Супоришҳо барои арзёбии қобилияти доғалаб дар таҳлили вазъиятҳои касбӣ, истифодаи дониш дар амалия ва қабули қарорҳои асоснок пешбинӣ шудаанд.